

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcu **M.**, bývajúceho vo **Z.**, zastúpeného JUDr. J., advokátom so sídlom v **B.**, proti žalovanému **J.**, bývajúcemu v **D.**, zastúpenému JUDr. A., advokátkou so sídlom vo **Z.**, o zaplatenie **2 655,51 € (80 000 Sk)** s príslušenstvom oproti vráteniu predmetu diela, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14 C 242/2004, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. septembra 2008 sp. zn. 15 Co 116/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 108,19 € na účet JUDr. A., advokátky so sídlom vo **Z.**, vedený v **S.**, a.s. pod č. **X.**.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa v konaní domáhal, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť mu 80 000 Sk so 14 % úrokom z omeškania od 1. novembra 2004 do zaplatenia oproti vráteniu predmetu diela. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že ústne uzavrel so žalovaným zmluvu o zhotovení vecí na zákazku, na základe ktorej žalovaný do prvej polovice novembra 2002 vyrobil, dodal a následne zabudoval v jeho byte nachádzajúcom sa vo **Z.** okná a balkónové dvere za cenu 75 000 Sk. Vady vecí zhotovených na zákazku reklamoval ústne v decembri 2002, po ich odstránení následne v januári 2003, februári a septembri 2004 a keďže vady sa stále

vyskytovali, listom z 25. októbra 2004 zrušil zmluvu o zhotovení vecí na zákazku a žiadal vrátiť ním zaplatenú cenu predmetu zmluvy ako aj doterajšie náklady v sume 5 000 Sk, ktoré vynaložil za znalecký posudok, ktorý si dal vypracovať na zistenie závadnosti žalovaným zhotovených vecí (spolu 80 000 Sk).

Žalovaný spochybnil tvrdenia žalobcu ohľadne kvality ním dodaných vecí, trval na tom, že žalobca mu vady zhotovených vecí prvý krát vytkol až v liste z 25. októbra 2004. Z dôvodu, že žalobca neuplatnil práva zo zodpovednosti za vady vo všeobecnej 6 mesačnej záručnej dobe, jeho právo zaniklo. Preto žiadal žalobu zamietnuť.

Okresný súd Zvolen rozsudkom zo 7. februára 2008 č.k. 14 C 242/2004-263 žalovanému uložil povinnosť v lehote 3 dní zaplatiť žalobcovi 80 000 Sk spolu s 9 % úrokom z omeškania od 4. novembra 2004 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 68 668 Sk. Žalobcovi súčasne uložil povinnosť v lehote tridsať dní od prevzatia sumy 80 000 Sk umožniť žalovanému v byte č. 3, na 2. poschodí, nachádzajúcim sa vo Z. vymontovanie a odvoz 4 ks okien a 1 ks balkónových dverí a žalovanému uložil v tej istej lehote na vlastné náklady odborným spôsobom odmontovať 4 ks okien a 1 ks balkónových dverí v byte žalobcu a tieto odviezť na vlastné náklady z bytu žalobcu a ponechať si ich vo svojom vlastníctve. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca uplatnil právo zo zodpovednosti za vady žalovaným na zákazku zhotovených vecí riadne a včas. Okná a balkónové dvere boli žalobcovi dodané na prelome októbra a novembra 2002, od ktorého času (§ 647 Občianskeho zákonníka) začala plynúť trojročná záručná doba v zmysle § 646 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko okná a balkónové dvere treba považovať za súčasť stavby. Právo zo zodpovednosti za vady vecí zhotovených na zákazku žalobca uplatnil listom z 25. októbra 2004, ktorému predchádzalo ústne uplatnenie tohto práva na stretnutí uskutočnenom 27. septembra 2004. Žalobca tak uplatnil právo zo zodpovednosti za vady v záručnej trojročnej dobe, preto námietku žalovaného o preklúzii tohto práva nepovažoval za dôvodnú. Pokiaľ ide o žalovaným vznesenú námietku premlčania nároku žalobcu na uplatnenie práva zo zodpovednosti za vady zhotovených vecí na zákazku na súde, ani túto súd prvého stupňa nepovažoval za opodstatnenú. Keďže žalobca preukázateľne nárok zo zodpovednosti za vady uplatnil u žalovaného listom z 25. októbra 2004, ktorý bol žalovanému doručený, keďže naň reagoval v písomnej odpovedi z 3. novembra 2004, a žalobu na súde podal 29. októbra 2004, urobil tak vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 a § 102 Občianskeho zákonníka.

Bol toho názoru, že so zreteľom na väčší počet väd vyskytujúcich sa na veciach zhotovených na zákazku, ktoré bolo potrebné považovať za vady odstrániteľné a jednu vadu za neodstrániteľnú, žalobca platne zrušil zmluvu o zhotovení veci na zákazku a jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je čo do základu opodstatnený. Nakoľko zo strany žalobcu došlo k platnému zrušeniu zmluvy o zhotovení veci na zákazku, vzniklo na strane účastníkov zmluvy právo požadovať vzájomne to, čo si plnili a na druhej strane súčasne povinnosť vydať druhému to, čo bolo plnené. Keďže mal preukázané, že žalobca vyplatil žalovanému za dodávku predmetu zmluvy o zhotovení veci na zákazku a jeho montáž sumu 75 000 Sk, túto sumu považoval za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, a preto ho zaviazal na vrátenie tejto sumy a súčasne žalobcovi uložil povinnosť vydať predmet zmluvy o zhotovení veci na zákazku žalovanému. Okrem ceny predmetu zmluvy o zhotovení veci na zákazku súd prvého stupňa priznal žalobcovi aj úhradu 5 000 Sk, ktorá mu vznikla v spojitosti s uplatnením práva zo zodpovednosti za vady a spočíva v nákladoch ním vynaložených za vypracovanie znaleckého posudku Ing. J.. O príslušenstve rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 17. septembra 2008 sp. zn. 15 Co 116/2008 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému do 15 dní trovy konania prvostupňového i odvolacieho konania. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že dĺžka záručnej doby bola v danom prípade tri roky. Podľa jeho názoru, určenie záručnej doby podľa § 646 ods. 3 Občianskeho zákonníka v súdnej veci nie je možné, nakoľko medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu zmluvy o zhotovení stavby, pretože žalovaný dodával žalobcovi okná a dvere na výmenu za pôvodné okná a dvere v bytovom dome. Z toho dôvodu považoval úvahy súdu prvého stupňa ako i účastníkov o tom, či okná a balkónové dvere predstavujú časť stavby alebo jej súčasť, za právne bezvýznamné. Mal za to, že na dĺžku záručnej doby na žalovaným dodané okná a balkónové dvere je treba aplikovať § 646 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase prevzatia vecí, ktorá bola v tom čase šesť mesačná. Vychádzajúc zo zhodných tvrdení účastníkov, že dodávka predmetu dohodnutého v zmluve o zhotovení veci na zákazku bola zrealizovaná a žalobcom prevzatá 15. novembra 2002, a ako aj za pripustenia, že v decembri 2002 boli žalovaným vykonané menšie opravy okien a balkónových dverí, nakoľko žalovaný výslovne výkon určitých menších opráv nepoprel, koniec záručnej doby by pripadol na 16. máj 2003, avšak najneskôr na 30. jún 2003; vykonanie opráv okien a balkónových dverí v priebehu roku 2003 žalobca netvrdil. Nakoľko

žalobca v konaní nepreukázal, že pred stretnutím uskutočneným 27. septembra 2004 v advokátskej kancelárii JUDr. F., resp. pred doručením listu z 25. októbra 2004 žalovanému, uplatnil voči žalovanému právo zo zodpovednosti za vady spočívajúce v zrušení zmluvy o zhotovení vecí na zákazku, jeho právo pre neuplatnenie v šesťmesačnej záručnej dobe zaniklo. Keďže súd prvého stupňa vychádzal z iného právneho názoru v dôsledku nesprávnej aplikácie § 646 ods. 3 Občianskeho zákonníka na daný prípad, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 80 000 Sk s príslušenstvom oproti povinnosti žalobcu vydať predmet zmluvy o zhotovení vecí na zákazku žalovanému zmenil a žalobu zamietol. Z dôvodu, že právo žalobcu zo zodpovednosti za vady zhotovených vecí zaniklo neuplatnením v zákonnej záručnej dobe, nevzhládal za potrebné skúmať, či vady, ktoré žalobca vytkol, majú charakter odstrániteľných alebo neodstrániteľných väd, či námietka premlčania vznesená žalovaným je alebo nie je dôvodná, ako i či žalobca zaplatil alebo nezaplatil žalovanému cenu za zhotovenie vecí. V nadväznosti na zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej rozhodol odvolací súd o trovách prvostupňového konania a odvolacieho konania a rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu, že na daný prípad nie je možná aplikácia § 646 ods. 3 Občianskeho zákonníka o trojročnej záručnej dobe. Bol toho názoru, že okná sú súčasťou stavby a balkónové dvere sú časťou stavby a poukázal v tomto smere na obsah znaleckého posudku prof. Ing. L., CSc. č. X.. Samotné okná a balkónové dvere sú stavebnými výrobkami, ktoré z hľadiska svojho charakteru sú určené na dlhodobé užívanie ako súčasť stavby, ktorou byt, v ktorom boli menené, nepochybne je. Tento záver korešponduje aj s definíciou stavby podľa stavebného zákona č. 50/1976 Zb. (§ 43).

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu spochybnil včasnosť podania dovolania žalobcom; inak rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. bez

nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom však dovolací súd neposudzuje iba podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. O vadu takej povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ žiadnu z týchto väd nenamietal a vada uvedenej povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej príčinou je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní a dôsledkom nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej. Ani vadu tejto povahy dovolateľ nenamietal a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Žalobca vychádzajúc z obsahu jeho dovolania namieta, že zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/

O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že účastníci konania uzavreli ústnou formou zmluvu o zhotovení veci na zákazku, ktorej predmetom bolo zhotovenie, dodávka a montáž 4 ks okien a 1 ks balkónových dverí za cenu 75 000 Sk. Dodávka a montáž predmetu zmluvy mala byť vykonaná v byte žalobcu nachádzajúcom sa vo Z.. Ďalej je nesporné, že žalovaným na základe vyššie uvedenej zmluvy zhotovené veci boli žalobcom prevzaté 15. novembra 2002.

Základnou otázkou, ktorú bolo v danom prípade potrebné posúdiť, bola otázka, v akej záručnej dobe uvedenej v § 646 Občianskeho zákonníka mohol žalobca uplatniť práva zo zodpovednosti za vady u zhotoviteľa (žalovaného).

Podľa § 647 Občianskeho zákonníka záručná doba začína plynúť odo dňa prevzatia veci. Ak objednávateľ prevzal vec až po dni, do ktorého mal povinnosť ju prevziať, plynie záručná doba už odo dňa, keď mal túto povinnosť.

Práva zo zodpovednosti za vady sa musia uplatniť u zhotoviteľa v záručnej dobe; inak práva zaniknú. Čas od uplatnenia práva zo záruky až do vykonania opravy sa do záručnej doby nepočíta. Zhotoviteľ je povinný vydať objednávateľovi potvrdenie o tom, kedy právo uplatnil, ako aj o vykonaní opravy a čase jej trvania (§ 649 Občianskeho zákonníka).

Z ustanovenia § 646 Občianskeho zákonníka účinného do 31. marca 2004, ktorý treba na daný prípad vzhľadom na prechodné ustanovenie § 879f ods. 1 zákona č. 150/2004 Z.z., ktorým sa menil a doplnil zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, aplikovať, vyplýva, že záručná doba je šesť mesiacov (ods. 1), pri veciach, ktoré sú určené na to, aby sa užívali po dlhšiu dobu, ustanovujú osobitné predpisy záručnú dobu dlhšiu ako šesť mesiacov; záručná doba presahujúca šesť mesiacov sa môže týkať i len niektorej súčiastky. Zhotoviteľ je povinný vydať objednávateľovi záručný list s vyznačením záručnej doby (ods. 2). Pri zhotovení stavby je záručná doba tri roky. Vykonávací predpis môže

ustanoviť, že pri niektorých častiach stavieb môže byť záručná doba kratšia, najmenej však osemnásť mesiacov (ods. 3).

Z uvedeného teda možno vyvodiť, že pri zodpovednosti za vady veci zhotovenej na zákazku, ktoré sa vyskytnú pri prevzatí veci objednávateľom ako aj po prevzatí veci, všeobecná záručná doba je šesť mesiacov. Platí to však v prípade, keď v osobitnom predpise nie je ustanovená dlhšia záručná doba. Dlhšia záručná doba je pri zhotovení stavby (tri roky, resp. osemnásť mesiacov, ak ide o časť stavby a ustanovuje tak vykonávací predpis).

V danom prípade, ako správne uzavrel aj odvolací súd, medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu zmluvy o zhotovení stavby, bola dohodnutá len výroba, dodávka a montáž okien a balkónových dverí v byte žalobcu za účelom výmeny pôvodne sa v byte nachádzajúcich okien a balkónových dverí. Keďže záručná trojročná doba uvedená v § 646 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa viaže len na zhotovenie stavby na základe zmluvy o dielo, ktorej predmetom je zhotovenie stavby, neprichádza aplikácia tohto ustanovenia v danom prípade do úvahy. S týmto právnym záverom odvolacieho súdu sa dovolací súd stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje. Na základe uvedeného preto odvolací súd dôvodne považoval úvahy účastníkov o tom, či okná a balkónové dvere sú časťou stavby alebo súčasťou stavby pre daný spor za právne irelevantné.

Nakoľko medzi účastníkmi pri uzatváraní predmetnej zmluvy o zhotovení vecí na zákazku nebola dohoda o záručnej dobe, platí zákonná záručná doba v zmysle § 646 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá je v danom prípade šesť mesiacov.

Práva zo zodpovednosti za vady sa v zmysle § 649 Občianskeho zákonníka uplatňujú u zhotoviteľa v záručnej dobe, ktorá plynie odo dňa prevzatia veci (§ 647 Občianskeho zákonníka). Ak sa práva zo zodpovednosti za vady neuplatnia v záručnej dobe, tieto práva zanikajú. Uplynutím záručnej doby dochádza k preklúzii do tej doby neuplatnených práv zo zodpovednosti za vady. Posledný deň záručnej doby je teda dňom, kedy môže objednávateľ najneskôr u zhotoviteľa uplatniť právo zo zodpovednosti za vady.

V danom prípade záručná doba začala plynúť od 15. novembra 2002, kedy žalobca prevzal žalovaným na zákazku zhotovené veci, a uplynula 16. mája 2003. Vykonaným dokazovaním nebolo v konaní jednoznačne preukázané, že by žalobca v záručnej

šesťmesačnej dobe uplatnil u žalovaného právo zo zodpovednosti za vady. Žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Tvrdenia žalobcu, že u žalovaného ústne uplatnil práva zo zodpovednosti za vady v decembri 2002 a v januári 2003 neboli v konaní hodnoverným spôsobom preukázané, z dokazovania, ktoré súd vykonal dôkazmi navrhnutými žalobcom neboli tieto ním tvrdené skutočnosti potvrdené. Žalobca svojím konaním, keď zvolil ústnu formu na uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady, sa sám vystavil procesnej situácii prípadného neunesenia dôkazného bremena. Keďže žalobca preukázateľne uplatnil u žalovaného právo zo zodpovednosti za vady spočívajúce v zrušení zmluvy až listom z 25. októbra 2004, t.j. po uplynutí záručnej doby (uplynula 16. mája 2003), jeho právo zaniklo (§ 649 Občianskeho zákonníka), a preto mu nemožno priznať nárok uplatnený predmetnou žalobou.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že žalobca neopodstatnene napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný podal návrh na náhradu trov dovolacieho konania a ich výšku vyčíslil vo vyjadrení k dovolaniu. Dovolací súd mu priznal náhradu, spočívajúcu v odmene advokátky JUDr. A. (ktorá žalovaného zastupovala už na súde nižšieho stupňa) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním písomného vyjadrenia žalovaného k dovolaniu z 24. februára 2009 [§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Pri výpočte náhrady trov dovolacieho konania vychádzal dovolací súd z tarifnej odmeny (§ 10 ods. 1 vyhlášky) vo výške 101,24 €, čo s režijným paušálom (6,95 €) predstavuje spolu 108,19 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2010

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková